

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

ДЗК

Випуск 4/3

2013 р.

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у березні 2013 року

(оглядова довідка за матеріалами преси
та неопублікованими документами)

В Україні

Голова Верховної Ради України В. Рибак провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Чеської Республіки в Україні І. Почухом. Сторони, зокрема, обговорили питання культурно-гуманітарного співробітництва.

Важливою складовою зміцнення культурних зв'язків між Україною та зарубіжними країнами є постійні контакти керівництва галузі культури з представниками посольств країн, акредитованих в нашій державі. Так, Міністр культури України Л. Новохатько протягом березня провів зустрічі з послами багатьох країн, на яких крім загальних проблем активізації культурного співробітництва, розглядалися наступні конкретні питання:

- з Надзвичайним і Повноважним Послом Латвійської Республіки в Україні А. Даудзе – про відкриття виставки „Латвія. Бурштин. Інновація. Що бурштин задумав?” у рамках офіційного візиту Президента Латвійської Республіки та патрона проекту „Рига – культурна столиця Європи 2014” А. Берзінша в Україну;

- з Надзвичайним і Повноважним Послом Азербайджанської Республіки в Україні Е. Мадатлі – про підготовку та проведення на високому рівні Днів азербайджанської музики в Україні (1–4 квітня 2013 р.) та Днів культури України в Азербайджанській Республіці (10–14 червня 2013 р.);

- з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Польща в Україні Г. Літвіном – про спільні мистецькі заходи з нагоди вшанування 200-річчя від

дня народження Т. Г. Шевченка та розвиток українсько-польських відносин в галузі збереження культурної спадщини;

- з Надзвичайним і Повноважним Послом Турецької Республіки в Україні М. Самсаром – про наповнення взаємних контактів в галузі культури шляхом проведення виставок, Днів культури України та Турецької Республіки, а також реалізації спільних проектів між музеями, театрами опери та балету;

- з Надзвичайним і Повноважним Послом Японії в Україні Тоїчі Саката – про культурні заходи, які проходять у 2013 році за підтримки Посольства Японії в Україні, а також про реалізацію спільних грантових проектів. 7 березня у приміщенні Національної філармонії за участі Л. Новохатка та Тоїчі Саката відбулась урочиста церемонія передачі нових музичних інструментів для Київського інституту музики ім. Р. М. Глієра.

В свою чергу, інтеграції України в європейський культурний простір також слугуватимуть проведені у Міністерстві культури України зустрічі Першого заступника Міністра культури України Т. Кохана з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Хорватія в Україні Т. Відошевічем та з Послом Естонії в Україні С. Канніке.

Заступник Міністра культури України Т. Кохан та Надзвичайний і Повноважний Посол Угорщини в Україні М. Баєр у рамках перемовин обговорили питання активізації культурних взаємообмінів між Угорщиною та Україною. Так, протягом поточного року планується провести декілька масштабних заходів, покликаних посилити культурні зв'язки між державами: традиційні урочистості, присвячені пам'яті видатного угорського композитора Ф. Ліста, які проходять щороку в жовтні. Також сторони розглянули можливість укладення нового міжвідомчого Протоколу співробітництва в галузі культури між Україною та Угорщиною.

Пріоритети під час головування України в Організації Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС) у січні-травні 2013 р. було обговорено Т. Коханом з Генеральним секретарем Постійного міжнародного секретаріату (ОЧЕС) В. Цвіркуном.

Двостороннє культурне співробітництво та питання експонування робіт сучасних українських художників на виставці „Україна сьогодні”, що проходить в галереї Чеського центру в Празі з 30 травня по 28 червня цього року, були в центрі уваги під час зустрічі Т. Кохана з директором Чеського центру при Посольстві Чеської Республіки в Україні Д. Остранською. Вона зазначила, що

захід відбудеться під егідою Міністерства закордонних справ Чеської Республіки та стане чудовою нагодою ознайомити чеського поціновувача з творами мистецтва сучасних художників України і сприятиме активізації культурного діалогу між державами.

15 березня в рамках програми регіонального розвитку між Дніпропетровською областю та Азербайджанською Республікою в Дніпропетровській обласній раді відбулося засідання експертного „круглого столу”, присвяченого скіфській цивілізації та культурно-історичним зв'язкам між Азербайджаном і Україною. У заході взяли участь голова Дніпропетровської обласної ради Є. Удод, Надзвичайний і Повноважний Посол Азербайджанської Республіки в Україні Е. Мадатлі, молодий азербайджанський вчений З. Гасанов, українські науковці, які вивчають кочові цивілізації та інші. За підсумками „круглого столу” ухвалено Резолюцію про розвиток міжкультурного співробітництва між Україною та Азербайджаном. Після засідання всі учасники мали унікальну нагоду відвідати виставку „Золота Скіфія”, яка відкрилась у Дніпропетровському історичному музеї ім. Д. І. Яворницького.

Укладення договору про братерські стосунки та питання культурного обміну між Києвом та Стамбулом було розглянуто під час зустрічі Надзвичайного і Повноважного Посла Турецької Республіки М. Сансара з головою Київської міськдержадміністрації О. Поповим.

Представники Міністерства оборони Чеської Республіки та Посольств Словацької і Чеської Республік в Україні, ветерани Великої Вітчизняної війни, учасники звільнення Чехословаччини, курсанти, молодь взяли участь в Естафеті пам'яті до 70-річчя бойового хрещення I Чехословацького окремого піхотного батальйону під командуванням Л. Свободи у Меморіальному комплексі „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років”. Мелодії фронткових пісень та військові марші звучали у виконанні оркестру Військового інституту Київського національного університету імені Т. Шевченка. Співорганізаторами заходу виступили, зокрема, Громадська благодійна організація „Соколово” (Чеська Республіка), Молодіжна громадська організація «Київський клуб „Червона Зірка»» за підтримки Міністерства культури України.

Питання відновлення в Сумах меморіалу Польської Слави, де поховані воїни Війська Польського, які загинули під час визволення України від німецьких загарбників, було обговорено на зустрічі делегації на чолі з Генеральним консулом Республіки Польща в Україні Я. Гранатом з керівництвом Сумської

області. До Дня Перемоги тут встановлять меморіальні плити, на яких викарбують імена 42 загиблих. Гості також побували в польсько-українському центрі, що діє в Українській академії банківської справи. Тут вони ознайомилися з виставкою робіт місцевих художників.

За кордоном

Наприкінці березня відбувся дводенний офіційний візит Прем'єр-міністра України М. Я. Азарова до Угорщини. У складі офіційної делегації у Будапешті перебував Перший заступник Міністра культури України Т. Кохан. Під час зустрічі М. Я. Азарова з Прем'єр-міністром Угорщини В. Орбаном сторони обговорили, зокрема, питання проведення Днів угорської культури в Україні та української – в Угорщині, а також запровадження системи грантів для обміну студентами і навчання в українських та угорських вишах.

Міністр закордонних справ України Л. Кожара під час переговорів у Москві (РФ) з міністром закордонних справ уряду РФ С. Лавровим, головою Росспівробітництва К. Косачевим, спецпредставником президента РФ по Наддніпрянщині Д. Рогозіним, спікером Державної Думи С. Нарішкіним розглянули, зокрема, питання гуманітарного співробітництва. Л. Кожара мав також зустріч з представниками української діаспори.

Віце-прем'єр-міністр України з гуманітарних питань К. Грищенко, представники Української православної церкви Московського патріархату та різних неурядових організацій здійснили поїздку до Москви (РФ) для участі у засіданні церковного громадського комітету з організації святкування 1025-річчя хрещення Київської Русі. Засідання відбулося під головуванням патріарха Московського і всієї Русі Кирила.

Нагороди

В Україні

У Чернігові було оголошено лауреатів міжнародної літературної премії ім. М. Гоголя „Тріумф”. Ними стали, зокрема: письменник Є. Келменді (Албанія-Бельгія) – за книгу поезій українською мовою „На верхів'ї часу”; класик сучасної удмуртської літератури П. Захаров (Російська Федерація) – за переклади творів світової класики; поет С. Рагімі (Іран-Швеція) за поетичні публікації в українських виданнях: журналах „Всесвіт”, „ШО” та газеті „Література і життя”; письменниця В. Чорний-Мешкова (Республіка Македонія) – за книгу пое-

зій українською мовою „Київські епіграми” і вагомий особистий внесок у дослідження української літератури та її популяризацію за кордоном; літератор і перекладач В. Пестка (Польща) за книгу есе українською мовою „До побачення в пеклі”.

Донецький художник М. Капуста одержав винагороду з японського міста Сайтама – за малюнок „Аромати Японії”, що експонувався на виставці „Кращі карикатури в Японії – 2012” і тепер долучений до колекції організатора експозиції – міського центру культури „Plaza North”. Тема конкурсу була – „Японія”, і автор своїм малюнком намагався показати, що незважаючи на біди, яких зазнала країна минулого року, вона залишається такою ж привабливою у світі.

За кордоном

27 березня у Міністерстві культури Франції у Парижі міністр культури і комунікації О. Філіпетті вручила українському бізнесмену-філантропу і засновнику київського „ПінчукАртЦентру” В. Пінчуку відзнаку кавалера Ордена мистецтв і літератури. В. Пінчук удостоєний цієї нагороди за системну і довгострокову підтримку сучасних художників в Україні та за її межами. Цим ордемом нагороджують людей, які зробили значний внесок у мистецтво, літературу, культуру або їх популяризацію у Франції та у всьому світі.

Дні культури

За кордоном

27–29 березня в Ашгабаді пройшли Дні культури України в Туркменістані. Міністр культури України Л. Новохатько взяв участь у цих урочистостях та провів робочу зустріч із заступником Голови Кабінету Міністрів Туркменістану Б. Нурмирадовою і Міністром культури Туркменістану Г. Маммедовою. Сторони обговорили питання подальшого співробітництва в культурно-гуманітарній сфері між державами. Українська делегація вшанувала пам'ять Т Шевченка покладанням квітів до його пам'ятника в м. Ашгабат. Відкриття заходу розпочалося у Національному культурному центрі Туркменістану Палаці мукамів концертною програмою за участю Київського академічного театру українського фольклору „Берегиня”. Також у програмі: виставки виробів декоративно-прикладного мистецтва України, художніх голограм скіфського золота та фотовиставка „Україна сьогодні”, майстер-клас Петриківського художнього розпису, показ кінофільмів „За двома зайцями” та „В бій ідуть лише старики”. Уро-

чисте закриття Днів відбулося спільним концертом майстрів культури України та Туркменістану. Всі гості заходу змогли ознайомитися з неповторною культурою і мистецтвом українського народу.

Конкурси

За кордоном

Дев'ятирічна киянка В. Васильєва здобула перемогу у групі до 10 років на VI Міжнародному конкурсі „Bravo”, який проходив у місті Намюр (Бельгія). Дівчинка змагалася з юними скрипалями з Кореї, Китаю, Японії.

За кордоном

П'єсу харківського драматурга Д. Тернового „Деталізація” визнали найкращою серед 50 творів, поданих на конкурс „Говорити про кордони”. Його організатори – державні та неурядові установи Австрії. П'єсу перекладуть німецькою мовою. Акторське читання її уривка відбудеться на літературному ярмарку в Лейпцигу, а пізніше під час літературних читань у Відні буде повноцінна презентація, а також нагородження автора. Крім того, згідно з умовами конкурсу, в сезоні 2013–2014 років п'єсу поставлять на сцені державного театру в Карлсрує (Німеччина). Її також надрукують накладом 11 тис. примірників, частини якої передадуть до театральних і літературних установ німецькомовних країн Європи. Ідею такого театрального-літературного проекту для держав Східної Європи 2004 року запропонував австрійський режисер К. Папке. Щороку конкурс відбувається у новій країні.

Фестивалі

В Україні

Композитори і музиканти з Польщі, Росії, Чехії, Австрії, Німеччини та Франції з 11 по 30 березня у Києві та у Львові представляли українським глядачам актуальні тенденції у царині сучасної музики на XIII Міжнародному форумі „Музика молодих” – Українська бієнале нової музики. Захід проходив за підтримки Міністерства культури України, Польського Інституту у Києві, Австрійського Культурного Форуму, Чеського Центру, Посольства Франції в Україні, Французького Інституту в Україні Програма форуму передбачала II Київські міжнародні майстер-класи нової музики COURSE (Київ), викладачами котрих були три відомі європейські композитори – К. Баукхольт (Німеччина), М. Смо-

лка (Чехія) і Д. Курляндський (Росія), а учасниками 9 молодих композиторів з України, Німеччини і Казахстану. Лабораторію музичної критики – LAB (Київ, Львів) провела критик сучасної музики, редактор журналу „Ruch Muzyczny” М. Пасечник (Польща). Вона прочитала лекції на тему „Контексти нової музики”, присвячені постаті німецького філософа Г. Леманна, здійснила презентації польських музичних часописів „Ruch Muzyczny” і „Glissando”, а також зробила передмови до концертних виконань Струнного квартету В. Лютославського польським колективом „NeoQuartet”. Загалом, у Києві та Львові було організовано 15 концертів нової музики. Глядачі змогли побачити на українській сцені австрійський ансамбль „Platypus”, французький ансамбль „Le Balcon”, польський струнний квартет „NeoQuartet” та спеціального гостя – колективу „Ensemble musikFabrik” з Німеччини, виступом якого у Національній філармонії України в Києві було відзначено закриття XIII Міжнародного форуму „Музика молодих” – Українська бієнале нової музики.

Джазові виконавці „Adam Wendt Power Set” (Польща) та „Mini-Brass-Band” (Німеччина, США) брали участь у XII Міжнародному джазовому фестивалі „Єдність”, який проходив на сцені Київського національного академічного театру оперети.

27-31 березня у Великій концертній залі Київського будинку учителя за підтримки Міністерства культури України відбувся V Міжнародний фестиваль-конкурс гітарного мистецтва „ГітАс”. У цьогорічному заході взяли участь 168 конкурсантів, які представили музично-освітні заклади з України, Росії, Білорусі, Болгарії та Ізраїлю. В рамках мистецького проекту крім конкурсних прослуховувань солістів-гітаристів та гітарних ансамблів було проведено низку заходів: концерт-демонстрацію та виставку сучасних і старовинних майстрових музичних інструментів (гітар) та аксесуарів; концерти і творчі зустрічі з членами журі фестивалю – конкурсу: лауреатом міжнародних конкурсів, композитором-полінструменталістом Д. Бакі (США) та композитором, аранжувальником і засновником Міжнародного фестивалю інструментальної музики „Ренесанс гітари” І. Шошиним (Білорусь).

22 піаністи з різних міст України та Білорусі взяли участь у Міжнародному фестивалі майстрів мистецтв ім. С. Ріхтера, що проходив у Житомирській обласній філармонії. Гість фестивалю – народний артист Республіки Білорусь, професор Білоруської державної академії музики І. Оловніков представив тут

свою нову фортепіанну транскрипцію музики І. Корнелюка до екранізації В. Бортком булгаківського „Майстра і Маргарити” (2005 р.).

У Рівненській обласній філармонії проходив Міжнародний фестиваль „Органний собор – 2013” за участю музикантів з України, Латвії, Росії, Польщі. Серед учасників диригент – К. Кімстач (Латвія), органісти – Є. Лісщина (Латвія), А. Маршалов (РФ), Є. Кукля (Польща) які виступали разом з Академічним камерним оркестром Рівненської обласної філармонії.

У Львові пройшов щорічний Фестиваль електроакустичної музики „VOX ELECTRONICA”. Серед учасників: Й. М. Аарескойльд (Норвегія), М. Вендт, Г. Майргофер, Р. Лянгер (Німеччина), Ф. Лонберг-Гольм (США), Б. А. Драге (Норвегія), М. Павелек (Польща), Ч. Тімур (Туреччина), А. Яманака (Японія). Фестиваль складався з трьох частин: концерти, що презентували різні напрямки сучасної академічної електроакустичної музики; мультимедійні інсталяції; лекції, майстер-класи та міні-конференції, присвячені проблематиці розвитку електроакустичної музики.

Організатори міжнародного поетичного фестивалю „Meridian Chernowitz” запровадили першу у Східній Європі міжнародну стипендію для німецькомовних поетів та перекладачів з української мови на німецьку. Стипендіати, яких із числа охочих претендентів відбиратиме журі у складі Ю. Андруховича, С. Жадана, І. та С. Померанцевих, перекладачів із Чернівців П. Рихла та С. Осачука, матимуть можливість протягом 4 тижнів безплатно жити і творити у квартири-резиденції в історичному центрі Чернівців. Єдиною обов’язковою вимогою для стипендіатів є згадка про перебування у Чернівцях при публікації створених тут творів. У такий спосіб буде реалізовано основну мету проекту – поліпшення промоції Чернівців і України у світі та зміцнення інтеграції українського й європейського культурного простору. Зокрема, першим пожительцем квартири-резиденції став поет, есеїст і перекладач із Німеччини Р. Вінклер.

Музиканти з України, Росії та США взяли участь у Міжнародному фестивалі класичної музики „Сіверські музичні вечори”, присвяченому творчості російського композитора С. Рахманінова, який проходив у Чернігові.

Театр

В Україні

21 та 22 березня у Києві у Національному академічному театрі ім. Лесі Українки було показано роботу Театральної компанії „Вільна сцена” (РФ) – ви-

ставу „Старший син”, поставлену реж. П. Сафоновим за п'єсою О. Вампілова. У виставі взяли участь: народний артист Росії В. Сухоруков, Є. Циганов, Є. Пронін, Є. Стичкін, Є. Крегжде, заслужена артистка Росії А. Стеклова, О. Ломоносова, В. Симонов, І. Невєдров, Р. Полянський.

Гастролі

В Україні

Ряд цікавих вечорів підготував для киян Колонний зал ім. М. Лисенка Національної філармонії України. За підтримки Посольства Швеції в Україні відбувся гала-концерт шведської музики у супроводі Академічного симфонічного оркестру Національної філармонії України (диригент – М. Ліл'єфорс, Швеція), солістка – А. Е. Тарантіно (сопрано, Швеція); за підтримки Посольства Держави Ізраїль в Україні до 50-річчя створення Київського камерного оркестру – вистава „Сторінки з кращих програм” (солістка – І. Мегіддо, віолончель, Ізраїль); за підтримки Посольства Чеської Республіки в Україні і Чеського центру – концерт „Чеський вечір” за участю Академічного Симфонічного оркестру Національної філармонії України; за підтримки Австрійського культурного форуму – вечір вокальних мініатюр (солістка – Є. Ларіна, фортепіано, Австрія).

У Міжнародному центрі культури і мистецтв профспілок України виступили: танцювально-музичний ансамбль „Аромат танго” (м. Буенос-Айрес, Аргентина); шоу „Stomp” (Велика Британія); „ДиДюЛя” з новою програмою „Исцеляющий музыкой” (Білорусь).

Концерт А. Ламберта (США) та кращі пісні мюзиклу „Notre dame de Paris” за участю Б. Пельтьє, Гару, Е. Сегара, Д. Лавуа, П. Фьорі, Ж. Зенатті, Л. Мервіля (Франція) прозвучали на сцені Палацу спорту.

У Національному палаці мистецтв „Україна” гастролювали: І. Аллегрова, Г. Лепс, Д. Майданов (Росія), Національний балет Грузії „Сухішвілі”, Т. Андерс (Німеччина), піаністка і композитор Кейко Мацуї (Японія), А. Сафіна у супроводі симфонічного оркестру (Італія), Х. Іглесіас (Іспанія).

За кордоном

У 26 містах Іспанії відбулися гастролі артистів Одеського Національного академічного театру опери та балету. Усього в гастролях брали участь понад 80 осіб, зокрема, диригенти О. Линів та І. Чернецький, оркестр, хор на чолі з голо-

вним хормейстером, заслуженим діячем мистецтв України Л. Бутенком. Іспанським глядачам представили „Севільського цирюльника” Дж. Россіні, „Тоску” Дж. Пуччіні та „Трубадура” Дж. Верді. Організатор гастролей – іспанська компанія „Concerlirica”.

Виставки

В Україні

14 березня у музеї „Будинок Митрополита” Національного заповідника „Софія Київська” Президент Латвійської Республіки А. Берзіньш у рамках проекту „Рига - культурна столиця Європи 2014” урочисто відкрив виставку виробів з бурштинової нитки „Латвія. Бурштин. Інновація. Що бурштин задумав?”. Виставка складалася з 14 окремих виробів з бурштинової нитки, об’єднаних у єдину композицію. В заході також взяли участь Міністр культури України Л. Новохатько, Надзвичайний і Повноважний Посол Латвійської Республіки в Україні А. Даудзе, автори та організатори виставки, представники дипломатичного корпусу, представники мистецької та культурної спільноти тощо.

У PinchukArtCentre продовжили свою роботу виставки: „Курча” – Д. та Д. Чепменів (живопис, фотографія, Велика Британія), „Agentic iced etcetera” Т. Оуслера (відеоскульптури, США).

Презентація виставки живопису болгарського художника Й. Д. Мажлекова за участю Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Болгарія в Україні К. Мінчева та культурно-мистецької громади Києва відбулася 15 березня у Національній парламентській бібліотеці України. Відвідувачі змогли переглянути нові сторінки сучасної болгарської культури. Виставка працювала до 31 березня.

Понад 150 учасників з України, Молдови, Грузії, Росії представили вишивку, рукоділля, ремесла і декор на виставці „Handmade-Expo” у столичному Міжнародному виставковому центрі.

У Києві в Державному музеї іграшки 1 березня відкрилася виставка „Лялькові історії”, на якій свої роботи представили лялькарі з України, Російської Федерації та Грузії.

За підтримки Генерального консула Чеської Республіки у Львові Д. Павліга 18 березня у Виставковій залі Львівського національного університету імені Івана Франка відбулося відкриття виставки „20 років на празьких площах”,

присвяченої двадцятирічному ювілею відновлення незалежної Чехії. Експоновані роботи ілюструють історичні події, які відбувались упродовж двадцяти років чеської незалежності на майданах і вулицях Праги: демонстрації, виступи, мітинги та акції. Тобто у фотороботах представлено місця, де чеський народ творив історію своєї країни.

Виставку „Березневі коти” російського художника В. Ложкіна було відкрито у львівському Музеї сучасного мистецтва „Сало”. Бажаючі змогли побачити понад 60 принтів робіт, на яких зображено котів у різних сферах життя. Усі вони – герої вигаданого автором містечка Кобилозаводська.

Фотовиставки

В Україні

Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Хорватія в Україні Т. Відошевіч представив у Художньо-виставковому центрі „АртДонбас” у Донецьку виставку „Чудова Хорватія” – 40 фотографій молодого хорватського фотографа М. Врдоляка, які розкривають велич та красу південно-європейської країни.

З 20 березня по 2 квітня в галереї „Триптих АРТ” проходила фотовиставка „Форми” американського художника С. Райана.

За кордоном

Призером секції „Експозиція” Міжнародного фестивалю фотографії „Format International Photography Festival” (Велика Британія) став український фотограф С. Курмаз (м. Київ). Фестиваль відбувається за підтримки університету міста Дербі починаючи від 2004 року. Виставка цього року проходила від 8 березня до 7 квітня і складалася з 2 частин: „Фокус” і „Експозиція”. На фестивалі представлено фотографії 300 учасників, відібрані в результаті програми відкритої подачі робіт.

Книжкові виставки

За кордоном

У рамках Лейпцизького книжкового ярмарку та літературного фестивалю „Лейпциг читає”, що проходив з 14 по 17 березня у Німеччині, відбулося понад 20 заходів за участю українських авторів, видавців, кураторів, журналістів та програмістів. Україну разом з Білоруссю та Польщею запросила дирекція

Лейпцизького книжкового ярмарку в рамках програми „Транзит”, яка популяризує в Німеччині східноєвропейську літературу. Серед українських гостей фестивалю – М. Матіос та М. Рябчук, М. Савка, С. Жадан, Н. Сняданко, Ю. Прохасько, Н. Ваховська, О. Сливинський, А. Бондар, К. Бабкіна, Г. Семенчук, Т. Малкович, С. Дерманський, Г. Малик, Н. Гузеєва, гурт PERKALABA. В межах української програми було широко представлена творчість О. Забужко, Ю. Андруховича та А. Куркова. Українські письменники, видавці та перекладачі не лише презентували власну творчість і доробок та напрацьовані корисні контакти, а й брали участь у спільних з європейськими письменниками читаннях та виступах, дискусіях на літературні й соціальні теми. Щоб полегшити німецькомовній аудиторії сприйняття української літератури, на стенді транслювали відеочитання фрагментів творів сучасних популярних авторів з України з субтитрами німецькою мовою. Також там працювало імпровізоване „Літературне кафе”, де читачі за кавою могли ознайомитися з текстами українських авторів німецькою мовою, в тому числі поки що не виданих у Німеччині, а також із номерами періодичних видань, де були розміщені нещодавні переклади текстів українських письменників. Загальна назва української програми – „Лейпциг читає Україну”.

Стендом „Open Ukraine U80” Україна вперше була представлена на 33-му Книжковому салоні, що проходив у виставковому комплексі „Порт де Версаль” у Парижі (Франція). Участь у заході стала можливою завдяки спільним зусиллям українських громадських організацій: Фундації видавництва „Кальварія”, Української Асоціації видавців та розповсюджувачів, „Книжковий простір”, „Форум видавців” при фінансовій підтримці Фонду А. Яценюка, Фонду Р. Ахметова та Посольства Франції в Україні. Взяти участь у заходах світової ярмарки прибули українські письменники: І. Роздобудько, Є. Кононенко, М. Гримич, А. Кушнір, І. Рябчій та Д. Чистяк. На Книжковому салоні було реалізовано насичену програму заходів. Було проведено презентації: програми підтримки перекладів з української мови Фонду „Відкрий Україну (Open Ukraine)” головою наглядової ради Фонду Т. Яценюк; Альманаха сучасної української літератури французькою мовою, спеціально підготованого для даного заходу українськими видавцями та Французьким Інститутом; книги „Чорна наречена” французького письменника Р. Рижки, який пише про Україну, на стенді Французького інституту – новинок сучасної української літератури, а також фотоальбому „Гуцули” французького фотографа Ю. Білака. Відбулася дискусія на тему „У межах кор-

донів Європи: Україна” за участю директора Фестивалю Європейських культур С. Жульєн, професора Національного інституту східних мов і цивілізацій (INALCO) І. Дмитришин та письменника А. Кушніра. Протягом чотирьох днів ярмарки тисячі відвідувачів мали змогу ознайомитися з новинками української сучасної літератури, поспілкуватися з авторами та видавцями, а також придбати книги з автографами.

Конференції, семінари

В Україні

Гості з Грузії, Польщі, Швеції, Нідерландів, Литви, Угорщини, Росії, представники міських та обласних управлінь культури, громадських організацій взяли участь у Міжнародній конференції „Культурна політика: інструмент взаємодії влади і громадянського суспільства”. Мета конференції – обговорення принципів і механізмів формування сучасної культурної політики на місцевому рівні. Захід проводився у Дніпропетровську Центром розвитку „Демократія через культуру” за підтримки Міністерства культури України та управління культури обласної державної адміністрації.

У Дніпропетровській консерваторії ім. М. Глінки пройшла III Міжнародна науково-практична конференція „Музичне мистецтво: погляд у майбутнє” у рамках VIII Міжнародного фестивалю музичного мистецтва „Музика без меж”. Прозвучали доповіді: молодих музикознавців – студентів вищих музичних навчальних закладів, зокрема, О. Конойко, В. Порошенкова (РФ); дослідників музичного мистецтва з Росії та України, зокрема, доктора мистецтвознавства, професора Російського державного інституту мистецтвознавства Є. М. Левашова (м. Москва), кандидата мистецтвознавства, доцента Російського державного інституту мистецтвознавства Н. І. Тетеріна (м. Москва); вчених з Росії та Франції – доктора мистецтвознавства, професора факультету музики Паризького університету І. Стоянова (Франція) та кандидата мистецтвознавства, старшого наукового співробітника Російського державного інституту мистецтвознавства, викладача Московської державної консерваторії ім. П. І. Чайковського О. А. Бобріка.

Гості з Росії та Білорусі обговорювали питання консолідації заради захисту традиційних духовних цінностей під час Міжнародної науково-практичної конференції „Християнські цінності в житті суспільства і виклики сучасності, проблеми соціальної деформації”, організованої Запорізькою єпархією УПЦ Московського патріархату у Запоріжжі.

Музеї

В Україні

Національний заповідник „Софія Київська” отримав перший транш гранту Американського посольського фонду зі збереження культурної спадщини на реставрацію та збереження колекції автентичних мозаїк XII століття Михайлівського Золотоверхого собору в сумі 17250 доларів.

У столичному Археологічному музеї презентовано книгу С. Біляєвої „Слов’янські та тюркські світи в Україні. Із історії взаємовідносин у XIII–XVIII століттях”. На заході був присутній аташе з питань культури та інформації Посольства Республіки Туреччина в Україні Б. Йилдиз, який зазначив, що монографія пані Біляєвої є знаковою подією для обох країн і в майбутньому буде перекладена турецькою мовою.

Кіно

В Україні

У Києві в Будинку кіно та кінотеатрі „Кінопанорама” проходив X Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини „Docudays.UA”. Гостями фестивалю стали відомі кінематографісти, правозахисники, журналісти та активісти з усього світу: Канади, США, Китаю, Великої Британії, Ісландії, Шотландії, Австралії, Аргентини, Єгипту, Ірану, Тунісу, Сирії, Данії, Німеччини, Польщі, Нідерландів, Чехії, Сербії, Фінляндії, Азербайджану, Грузії, Румунії, Латвії, Литви, Естонії, Конго, Італії, Хорватії, Росії, Білорусі та України. На початку заходу у Синій залі Будинку кіно відбулася прес-конференція за участю М. Гош – індійсько-українського правозахисника, Т. С. Мюллера – експерта в галузі документалістики, кінокритика, М. Каат, естонського продюсера і режисера („Шахта № 8”), І. Козленка, виконавчого директора Національного центру Олександра Довженка, а також продюсерів фільму-відкриття Т. Груби і П. Кубечкової. Фільми змагались у трьох категоріях – DOCU/Життя, DOCU/Право, DOCU/Коротко, а також за спеціальний Приз від студентського журі. Фільмом-переможцем у категорії DOCU/Життя стала стрічка „Розмови на серйозні теми” (реж. Г. Бейноруте, Литва). Спеціальні відзнаки від журі в цій категорії отримали фільми „Ноосфера” (реж. А. Хетагурі та І. Станкулеску, Румунія) та „Документаліст” (реж. І. Звієдріс та І. Клява, Латвія). У категорії Досу/Право перемогу здобув фільм „Дівчина з Півдня” (реж. Х. Л. Гарсія, Аргентина). Спеціальну відзнаку за палкий оптимізм та обстоювання ідеалів гуманізму в житті виборола стрічка „Синдром панка” (реж. Ю. Карккайнена та Я.-П. Пассі, Фінляндія). Переможець Досу/Коротко – стрічка „Власті голуби”

(реж. П. Фіган, Шотландія). Спеціальні відзнаки отримали „Цвіт крізь сльози” (реж. Хуацін Цзінь, КНР) та „Абетка” (реж. М. Ляене, Естонія), яке журі відзначило за художнє рішення документальної історії. Головний приз від Студентського журі отримав фільм „Документаліст” (реж. І. Звієдріс та І. Клява, Латвія). Приз глядацьких симпатій, який був визначений за підсумками голосування у Фейсбучі, – у фільму „Після Врїцена” (реж. Д. Абма, Німеччина). У рамках заходу відбулися також спеціальні програми та події, зокрема, DOCU/CLASS та DOCU/ANIMA. Слідкуючи за прогресивними трансформаціями у світі документального кіно, Docudays UA представив експериментальну добірку DOCU/ANIMA – найкращі та найсвіжіші зразки документальної анімації європейських кінофестивалів. У рамках DOCU/CLASS проходили майстер-класи відомих режисерів-документалістів, продюсерів та кінокритиків: Л. Аркус (Росія), А. Стоніса (Литва), П. Костомарова (Росія), М. Каат (Естонія), П. Льома (Канада), Т. Стін Мюллера (Данія), К. Копчинського (Польща), Р. Бондарчука (Україна), С. Сьоана (Франція).

Ряд цікавих проектів підготував для киян Культурний центр «Кінотеатр „Київ”». Так, з 14 по 20 березня від Міжнародного кінофестивалю „Молодість” пройшов IV „Irishfest: нове кіно Ірландії” (стрічки демонструвалися також у Харкові, Львові та Одесі). У програмі показу – „Good Vibrations” (реж. Л. Баррос Д’Са та Г. Лейберн), „Ляльковий будинок” (реж. К. Шерідан), „Що зробив Ричард” (реж. Л. Абрахамсон), „Дні Стелли” (реж. Т.О’Салліван), „Пірс” (реж. Д. Херлі), „Тиша” (реж. П. Коллінз), „Обід на хмарочосі” (реж. Ш. О’Куален).

У цьому ж кінотеатрі за організаційної підтримки Італійського інституту культури, компанії „Артхаус Трафік” і Культурного центру «Кінотеатр „Київ”» відбувся „Тиждень італійського кіно”. У програмі заходу представлено п’ять картин, зокрема, „Реальність” (реж. М. Гарроне), „Шоколадні поцілунки” (реж. А. М. Федерічі), „День усіх святих” (реж. П. Вірци), „Материк” (реж. Е. Кріалезе), „Солодке життя” (реж. Ф. Фелліні). Всі фільми демонструвалися мовою оригіналу з українськими субтитрами.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна,
редактор відділу
НАУІ Інформцентру з
питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування *І. Г. Піленко*

Підписано до друку 26.04.2013. Обл.-вид. арк. 1,0 Б/т. Зам. 46. Безплатно

Ротапринт НІБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12